

Beleidsnota Gezondheid

Positieve Gezondheid centraal

Voorwoord

Hoe belangrijk gezondheid is wordt duidelijk als er iets mis is. Dan beseffen we de waarde van een goede gezondheid.

Voor u ligt het gezondheidsbeleid 'Positieve Gezondheid centraal'. Met dit beleidsplan bouwen we samen verder aan hetgeen de afgelopen jaren in gang is gezet. Gezondheid is niet alleen een op zichzelf staande waarde, maar ook van belang voor het functioneren van de samenleving op alle niveaus. Dat (werken aan) gezondheid van groot belang is heeft corona opnieuw duidelijk gemaakt.

Een goede gezondheid is niet voor iedereen vanzelfsprekend. De gezondheidsverschillen zijn groot. Vanuit het gedachtegoed van Positieve Gezondheid, met de focus op gezondheid en gedrag, willen we blijven werken aan het verbeteren van de gezondheid(s-beleving) en gezondheidsvaardigheden van onze inwoners. Blijven werken om mensen zelf de touwtjes in handen te laten houden of te geven.

We zien dat de gezondheidszorg steeds meer onder druk komt te staan door wachtlijsten en tekorten aan menskracht. Werken aan Positieve Gezondheid draagt bij aan een houdbare gezondheidszorg waarin samenwerken van cruciaal belang is. Werken aan Positieve Gezondheid is hiermee een thema waarbij de hele gemeenschap betrokken is. Om de voorgestelde ambities en doelen te bereiken is iedereen nodig. En iedereen dóet ook mee in onze Gennepe samenleving waar zorg voor elkaar onderdeel van ons DNA is.

We pakken het aan door partijen te stimuleren elkaar op te zoeken om thema's rondom Positieve Gezondheid uit te werken en samen te werken bij acties en interventies. We gaan, via de kernen en wijken, concreet aan de slag met inwoners en partners.

Met inbreng van vele partners (zorg-welzijn-fysiek domein- Adviesraad Sociaal Domein) is deze notitie tot stand gekomen. Deze notitie is het resultaat van een intensief en zorgvuldig proces. Deze beleidsnotitie moet niet gezien worden als een statisch document, maar een levend en dynamisch document waaraan we de komende jaren met elkaar aan verder werken.

Ik dank alle partners hartelijk voor hun bijdrage en vertrouwen op een voortzetting van de prettige samenwerking bij de verdere vormgeving en uitvoering van dit beleidsplan.

Frank Pubben

Wethouder Zorg, Onderwijs, Kunst en Cultuur, Mobiliteit en Openbare Ruimte

Inhoud

1	Beleidskader Gezondheidsbeleid	5
1.1	Aanleiding voor het beleidskader	5
1.2	Visie op gezondheid en doel gezondheidsbeleid	6
1.3	Dwarsverbanden met andere beleidsterreinen	7
1.4	Onze ambitie	7
2	Hoe staan we ervoor in de gemeente Gennep	9
3	Hoe pakken we het aan.....	14
3.1	Strategische kerngroep positieve gezondheid	14
3.2	kern- en wijkgericht werken	14
3.3	verbinden preventie welzijn en zorg.....	14
3.4	aandacht voor goede communicatie en afstemming.....	15
4	Speerpunten.....	16
4.1	Het uitdragen van de brede benadering van gezondheid.....	16
4.2	Bevorderen van een gezonde leefstijl.....	16
4.3	Investeren in een gezonde leefomgeving	17
4.4	verkleinen van gezondheidsverschillen door aandacht voor achterliggende factoren/problematiek en de rol van de context	17
4.5	Bestrijden eenzaamheid/druk op het dagelijks leven	18
5	Gezondheid in het sociaal domein	20
5.1	Gezondheid en armoede en werk.....	20
5.2	Gezondheid en wmo	20
5.3	Gezondheid en laaggeletterdheid	21
5.4	Gezondheid en jeugd	22
5.5	Gezondheid en kunst en cultuur	22
5.6	Gezondheid en sport en speelruimte.....	23
6	Gezondheid in de fysieke leefomgeving	25
6.1	Inleiding.....	25
6.2	wettelijk beleidsinstrumentarium onder de Omgevingswet	26
6.3	Omgevingsvisie gemeente gennep: samen maken we gennep	28
6.4	regio noord-limburg: de gezondste regio	28
6.5	Groen, natuur, landschap.....	29
6.6	global goals	30
6.7	kwalitatieve leefomgeving	30
6.8	Geluid, lucht, bodem, water, trilling (milieuzonering)	30
6.9	openbare ruimte	31
6.10	Geur en zoönose	31
6.11	externe veiligheid.....	31
6.12	Hoogwaterveiligheid	32
6.13	Mobiliteit en verkeer	32
6.14	Gezondheid en wonen	32
7	Uitvoering.....	33
7.1	Wat gaan we doen	33

8	Financiën	36
8.1	Financiën gezondheid	36
	Bijlage 1 Beleidskaders	37

1 Beleidskader Gezondheidsbeleid

In dit hoofdstuk schetsen we het kader waarbinnen publieke gezondheid zich afspeelt en gaan we in op onze ambities.

1.1 AANLEIDING VOOR HET BELEIDSKADER

Het belangrijkste wettelijke kader voor het gezondheidsbeleid is de Wet publieke gezondheid. In deze wet is vastgelegd dat gemeenten samen met het Rijk verantwoordelijk zijn voor de publieke gezondheid.

De vastgestelde landelijke nota gezondheidsbeleid en de hernieuwde visie op het sociaal domein hebben ervoor gezorgd dat er een nieuw beleidskader voor gezondheid ontwikkeld is. Dit lokale beleidskader is een vervolg op het huidige.

Landelijke nota

In de Wet publieke gezondheid is bepaald dat gemeenten binnen twee jaar na vaststelling van de landelijke nota gezondheidsbeleid een lokale nota dienen op te stellen. Speerpunten uit de landelijke nota zijn hierbij leidend. De beleidsvrijheid die de gemeente binnen de Wet publieke gezondheid heeft verschilt per taak.

De Gezondste Regio

Regio Noord-Limburg heeft de ambitie om in (2040) de gezondste regio van Nederland te zijn. In de Gezondste Regio gaat groei van welvaart hand in hand met de ontwikkeling van welzijn, van vitaliteit en veerkracht. Een doorwerking van de regionale ambitie vindt plaats via de Regionale Investeringsagenda (Regio en Provincie) en de Regiodeal (Regio, Provincie en Rijk).

VRLN/GGD

Volgens artikel 14 van de Wet publieke gezondheid hebben gemeenten de taak om een GGD (Gemeentelijke Gezondheidsdienst) in stand te houden voor de uitvoering van taken op het gebied van de publieke gezondheidszorg. De gemeente Gennep neemt deel aan de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio en Gemeentelijke Gezondheidsdienst Limburg-Noord (VRLN). Dit houdt voor het gezondheidsbeleid in dat 15 gemeenten uit Noord Limburg gezamenlijk het overgrote deel van de taken vanuit de Wet publieke gezondheid belegd hebben bij de GGD Limburg-Noord.

Blijven(d) Ontmoeten Meedoen Ondersteunen (OMO)

In onze gemeente is de afgelopen periode samen met partners gewerkt aan de uitvoeringsplannen van het beleidsplan Blijven(d) Ontmoeten Meedoen en Ondersteunen. In de visie en de uitvoeringsplannen speelt (Positieve) gezondheid en preventie een grote rol. Vanuit het gedachtegoed van Positieve Gezondheid worden verbindingen gelegd met andere relevante beleidsterreinen.

Omgevingsvisie gemeente Gennep, samen maken we Gennep

Ook in de Omgevingsvisie van de gemeente Gennep (vastgesteld september 2019) is gezondheid een belangrijk thema. De leefomgeving kan namelijk op veel uiteenlopende manieren worden ingezet om de gezondheid te bevorderen: denk bijvoorbeeld aan bescherming tegen schadelijke effecten van

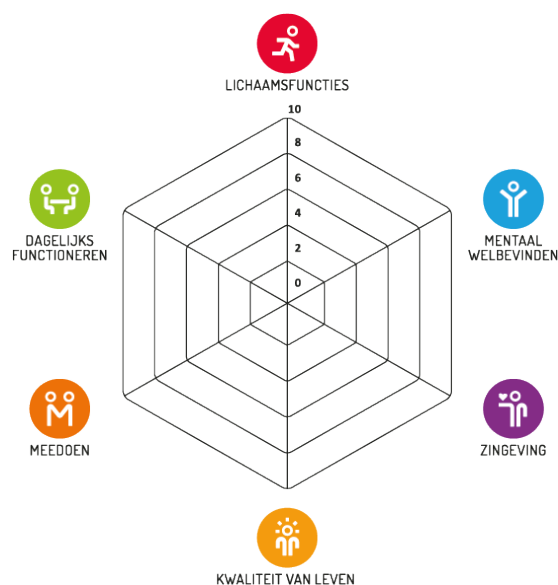
industrie en verkeer, aan een omgeving die uitnodigt om te bewegen of aan het creëren van ontmoetingsplekken om eenzaamheid te voorkomen of koele plekken om hittestress tegen te gaan.

Zie bijlage 1 voor een uitgebreidere omschrijving van de beleidskaders Landelijke nota, VRLN/GGD en OMO.

1.2 VISIE OP GEZONDHEID EN DOEL GEZONDHEIDSBELEID

Gezondheid is ontzettend belangrijk in het leven. Gezondheid is niet alleen een op zichzelf staande waarde, maar ook van belang voor het functioneren van de samenleving op alle niveaus. Het verbeteren van de gezondheid draagt bij aan kwaliteit van leven voor het individu en aan een vitale maatschappij en vitale economie.

We willen dat al onze inwoners in hun kracht staan/ gezet worden en dat ze kunnen doen wat ze belangrijk vinden. Bij gezondheid gaat het niet alleen om lichamelijke kanten van gezondheid, maar ook om het vermogen je aan te passen, welbevinden, eigen regie, veerkracht, participatie en zingeving. Met andere woorden Positieve Gezondheid.

Bij Positieve Gezondheid ligt de focus op gezondheid en gedrag in plaats van op ziekte en zorg. Dit werpt een ander licht op invulling en preventie van de zorg.

Gezondheid is voor iedereen anders. Als gemeente willen we ervoor zorgen dat onze inwoners gezond kunnen blijven of worden. Daarom vinden we het belangrijk om (positieve) gezondheid centraal te stellen.

Naast de algemene preventieve taken vanuit de Wet publieke gezondheid (zoals jeugdgezondheidszorg en infectieziektebestrijding) zetten we in op preventieve activiteiten die uitgaan van de dimensies van Positieve Gezondheid.

Met Positieve Gezondheid als rode draad willen we blijven werken aan een betere gezondheid(s-beleving) van de inwoners en het verkleinen van gezondheidsachterstanden.

Samen met partners stimuleren we Positieve Gezondheid en reiken inwoners handvatten aan om de eigen regie te vergroten.

Het doel van het gezondheidsbeleid is het verbeteren van de gezondheid(s-beleving) en de gezondheidsvaardigheden, zodat inwoners zich goed voelen, zolang mogelijk zelfstandig kunnen (blijven) functioneren en actief kunnen (blijven) deelnemen in de maatschappij.

1.3 DWARSVERBANDEN MET ANDERE BELEIDSTERREINEN

Positieve Gezondheid vraagt om een domein-overstijgende aanpak. Door verbinding met andere beleidsterreinen kunnen op meer vlakken interventies worden uitgezet. De behoeften van de inwoners (kernen en wijken) zijn daarbij leidend.

Uitgangspunt is dat het aspect gezondheid vanaf het begin wordt meegenomen bij (ruimtelijke) ontwikkelingen en beleid.

1.4 ONZE AMBITIE

De gemeente Gennep is een gemeente waar gezondheidsverschillen kleiner worden en waar een gezonde leefstijl in een gezonde leefomgeving steeds meer vanzelfsprekend wordt. We bieden ruimte aan preventie en nieuwe ideeën.

Om dit te bewerkstelligen richten we ons op:

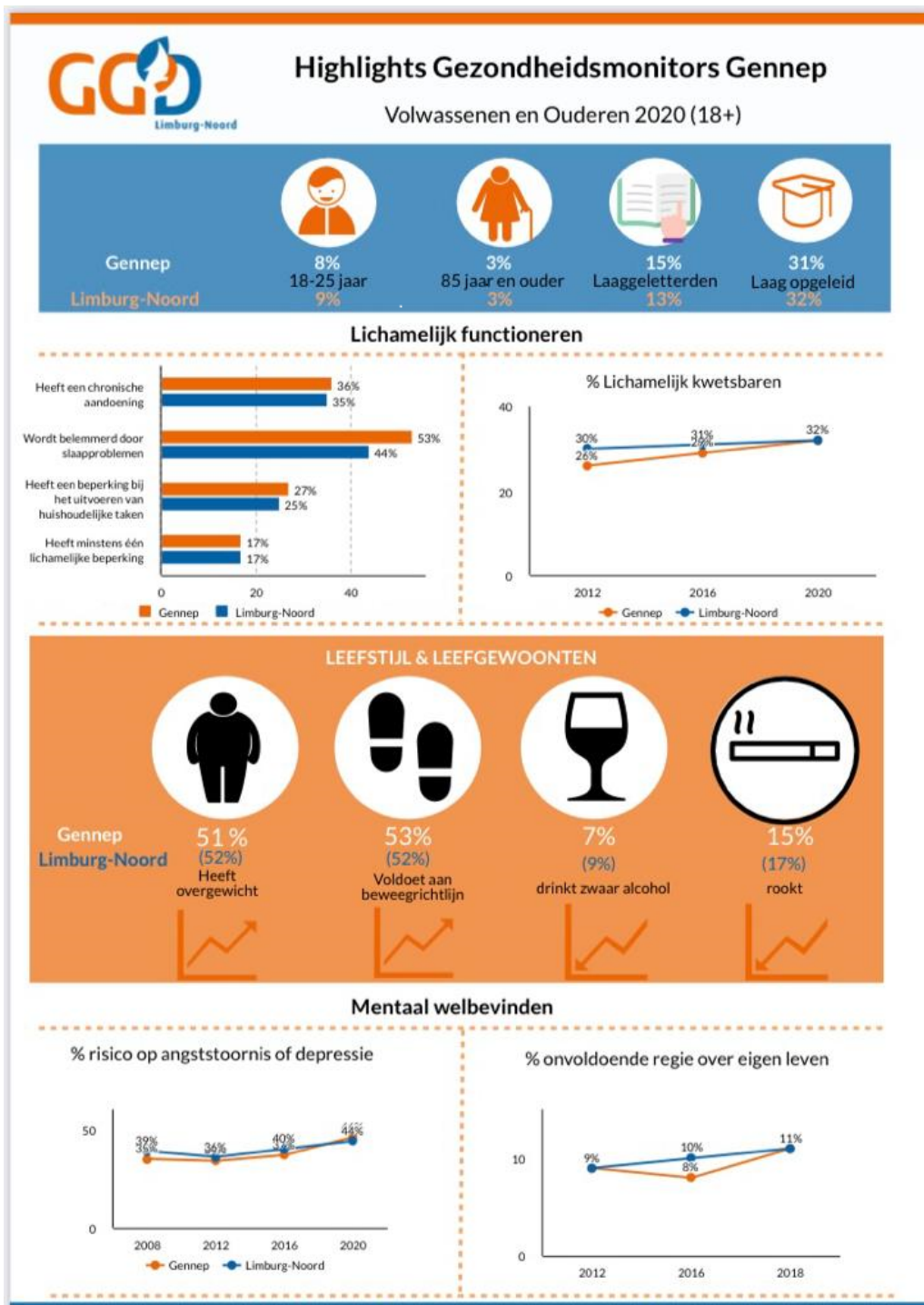
- Meer verbinding tot stand brengen tussen de verschillende beleidsterreinen en organisaties met het gedachtegoed van Positieve Gezondheid als leidraad.
- Het versterken van relaties tussen verschillende partners.
- Een brede kijk op gezondheid
- Aandacht voor achterliggende factoren/problematiek en de rol van de context, omdat dit invloed heeft op hoe gezond je bent/hoe gezond je je voelt.
- Oog hebben voor het verschil tussen willen en kunnen (we waken ervoor niet door te schieten in inzetten op eigen regie/ eigen oplossingen, juiste ondersteuning is van belang).
- Het verbeteren van gezondheidsvaardigheden.
- Het aspect gezondheid standaard mee te wegen in de afwegingen bij ruimtelijke plannen.

Uit onderzoek is gebleken dat mensen met een laag inkomen en een lage opleiding gemiddeld 15 jaar minder in goede gezondheid leven en tussen de 4 en 8 jaar korter leven dan mensen met een hbo- of universitaire opleiding en een hoog inkomen (bron Pharos). De meeste gezondheidswinst is dus te behalen door expliciet de beleidspijlen te richten op mensen die zich in een sociaal economisch kwetsbare positie bevinden. Een goed gecoördineerde meerjarige aanpak vanuit alle betrokken domeinen draagt bij aan het verminderen van gezondheidsverschillen.

2 Hoe staan we ervoor in de gemeente Gennepe

Eenmaal per vier jaar voert de GGD een grootschalige enquête uit onder jongeren, volwassenen en ouderen, de gezondheidsmonitor Jeugd, de gezondheidsmonitor volwassenen en de gezondheidsmonitor ouderen. Alle GGD'en in Nederland voeren deze monitoren op hetzelfde tijdstip en op dezelfde manier uit.

Onderstaand de belangrijkste resultaten uit de gezondheidsmonitoren van de GGD.

Mantelzorg

11%

Ruim één op de 10 mensen in Gennep heeft **niemand** in zijn/haar naaste omgeving als mogelijke mantelzorg

Limburg-Noord: 10%

Eenzaamheid en sociale contacten

% dat zich zeer ernstig eenzaam voelt

5%

Gennep

4%

Limburg-Noord

27%

Gennep

25%

Limburg-Noord

% dat minder dan 2 keer per maand contact heeft met vrienden of kennissen

15%

Gennep

12%

Limburg-Noord

9%

Limburg Noord: 9%

Heeft moeite met rondkomen

24%

Bijna een kwart van de mensen in Gennep ervaart meer stress als gevolg van de **coronacrisis**

Limburg-Noord: 20%

43%

Limburg-Noord: 43%

Heeft in de afg 2 mnd contact gehad met de huisarts

29%

Limburg-Noord: 26%

Doet vrijwilligerswerk

6%

Limburg-Noord: 5%

Is slachtoffer van ouderenmishandeling

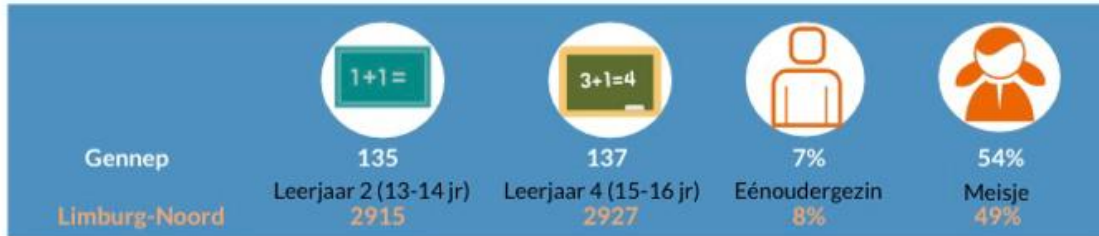

Deze factsheet is een samenvatting van de belangrijkste resultaten uit de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2020 voor de gemeente Gennep. Dit onderzoek wordt eenmaal per vier jaar landelijk uitgevoerd met alle 25 GGD'en, RIVM en CBS. De factsheet geeft een beeld van de lokale gezondheidssituatie. Bij iedere indicator wordt een vergelijking gemaakt met de regio. Onder de regio Limburg-Noord verstaan we de 15 gemeenten in Noord- en Midden-Limburg. De factsheet is een aanvulling op de [gezondheidsmonitor](#) die is uitgebracht in december 2021. Meer cijfers uit de Gezondheidsmonitor worden gepresenteerd op ons [YouTube kanaal](#). Een volledige beschrijving van de achtergrond van het onderzoek is [hier](#) te vinden.

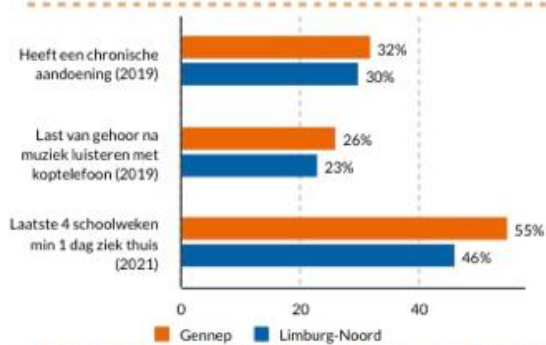
Meer informatie:

www.ggdlimburgnoord.nl/kennisplein @ggdln GGD Limburg-Noord GGD Limburg-Noord

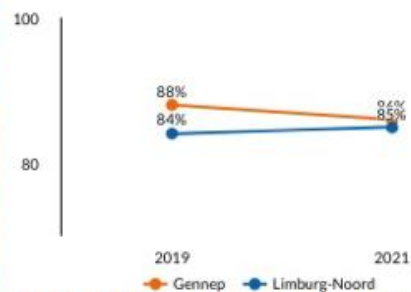
ONDERDEEL veiligheidsregio
limburg-noord

Mijn lichaam

Ervaart gezondheid als goed

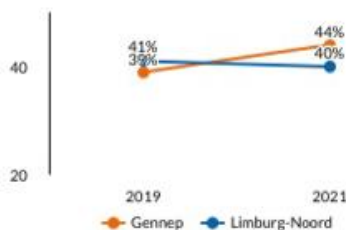

LEEFSTIJL & LEEFGEWOONTEN (2021)

Gevoelens en gedachten

% voelt zich (zeer) vaak gestresst door één of meer factoren

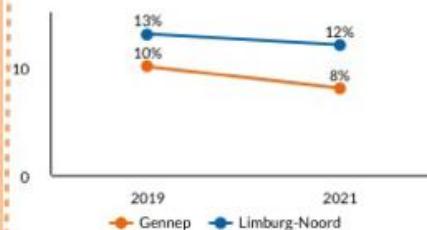

22%

bijna een kwart van de jongeren in Gennep heeft psychische klachten (2021)

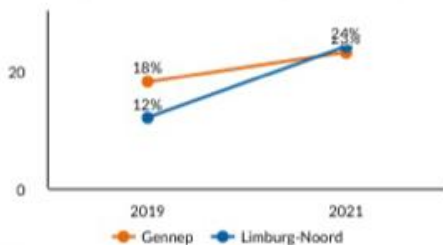
Limburg-Noord: 24%

% is onvoldoende weerbaar

Mantelzorg

% heeft gezinslid met ernstige ziekte/beperking

8%

Ruim één op de 10 jongeren in Gennepe geeft mantelzorg (2019)

Limburg-Noord: 5%

Enzaamheid en sociale steun (2021)

% dat zich eenzaam voelt (afgelopen jaar)

37%

Gennepe

36%

Limburg-Noord

% ervaart veel sociale steun van vriend(inn)en

57%

Gennepe

56%

Limburg-Noord

% is afgelopen 3 maanden wekelijks gepest

3%

Gennepe

2%

Limburg-Noord

4%

Limburg Noord: 3%

Ervaart thuis enige of grote moeite met rondkomen (2021)

29%

Limburg-Noord: 22%

Heeft scheiding van ouders meegemaakt (2021)

79%

Limburg-Noord: 78%

Voelt zich (meestal) zeer gelukkig (2021)

29%

Limburg-Noord: 24%

Speelt (bijna) elke dag games (2021)

39%

Limburg-Noord: 31%

Ervaart grote sociale afstand tot homoseksuelen (2019)

3%

Limburg-Noord: 2%

Laatste 6 maanden naaktfoto/seksfilmpje gestuurd (2021)

Deze factsheet is een samenvatting van de belangrijkste resultaten uit de Gezondheidsmonitoren Jeugd 2019 en 2021. Dit onderzoek wordt eenmaal per vier jaar landelijk uitgevoerd met alle 25 GGD'en en het RIVM. In het kader van corona is er in 2021 een extra monitor uitgezet. De factsheet geeft een beeld van de lokale gezondheidssituatie. Bij iedere indicator wordt een vergelijking gemaakt met de regio. Onder de regio Limburg-Noord verstaan we de 15 gemeenten in Noord- en Midden-Limburg. De factsheet is een aanvulling op de [Gezondheidsmonitor Limburg-Noord](#), die is uitgebracht in mei 2022. Meer cijfers uit de Gezondheidsmonitor worden gepresenteerd op ons [Kennisplatform](#). Een volledige beschrijving van de achtergrond van het onderzoek is [hier](#) te vinden.

Meer informatie:

www.ggdlimburgnoord.nl/kennisplein @ggdln GGD Limburg-Noord GGD Limburg-Noord

ONDERDEEL veiligheidsregio
Limburg-Noord

3 Hoe pakken we het aan

In dit hoofdstuk wordt aangegeven op welke manier we aan de ambitie en doelen werken.

Op de ingeslagen weg van de voorgaande jaren willen we verder gaan. We hebben daarbij bijzondere aandacht voor de kwetsbare doelgroep.

3.1 STRATEGISCHE KERNGROEP POSITIEVE GEZONDHEID

Binnen de gemeente Gennep is de afgelopen jaren samen met partners gewerkt aan de brede domein overstijgende beweging vanuit het gedachtegoed van Positieve Gezondheid. Hiervoor is de Strategische kerngroep Positieve Gezondheid opgericht. Binnen deze kerngroep wordt de verbinding gezocht tussen verschillende partijen en worden piketpalen gezet. Gezamenlijk wordt bepaald welke gezondheidsthema's de komende periode van belang zijn om samen op te pakken. Daarbij wordt nieuwe wet- en regelgeving meegenomen, bijvoorbeeld preventie- en inclusiebeleid ten aanzien van mensen die vereenzamen in en of buitengesloten raken van de samenleving vanwege hun lichamelijke, psychische en/of verstandelijke beperking.

Vanuit deze kerngroep zijn voor de uitwerking van gezondheidsthema's de volgende werkgroepen opgezet:

- Werkgroep Verslavingsgevoeligheid
- Werkgroep Eenzaamheid/ Inclusieve samenleving
- Werkgroep Stevig Staan (valpreventie)

Deze werkwijze willen we in de nieuwe beleidsperiode voortzetten.

De taak van de gemeente is faciliteren, inventariseren en voortdurend aandacht vragen.

We stimuleren partijen elkaar op te zoeken om thema's rondom Positieve Gezondheid uit te werken en daarnaast samen te werken bij acties/interventies.

3.2 KERN- EN WIJKGERICHT WERKEN

We zoeken de verbinding met reeds bestaande structuren en sleutelfiguren die in de haarvaten van de kern of wijk acteren (zoals dorpsondersteuners/wijkverbinders, huisartsen, bedrijven/ondernemers, maatschappelijk werk, thuiszorg, Gennep Doet Mee, KonnectKever, welzijnscoaches, sportverenigingen, ouders). Aanvullend hierop gebruiken we de data uit de arrangementenmonitor om per wijk de belangrijkste gezondheidsrisico's en ondersteuningsbehoefte te signaleren.

De komende jaren gaan we via het OMO-uitvoeringsprogramma kern- en wijkgericht concreet aan de slag met inwoners en partners om de ambities, doelen en speerpunten uit te voeren.

3.3 VERBINDEN PREVENTIE WELZIJN EN ZORG

In het sociaal beleidsplan Ontmoeten Meedoen Ondersteunen zijn werken vanuit de eigen kracht en integraal werken twee van de vijf doelen. Integraal werken betekent dat er samenhang is in de

aanpak tussen verschillende partners en domeinen. Door integraal te werken is het mogelijk om tot een samenhangende en effectieve aanpak te komen. Bij het werken vanuit eigen kracht hebben we oog voor het verschil tussen willen en kunnen. We waken ervoor niet door te schieten in inzetten op eigen regie/eigen oplossingen, juiste ondersteuning is van belang.

3.4 AANDACHT VOOR GOEDE COMMUNICATIE EN AFSTEMMING

Goede communicatie en afstemming is van groot belang. Aan de ene kant is het belangrijk dat organisaties/partners van elkaar weten wie betrokken zijn en welke interventies zijn ingezet. Bij het integraal werken is goede communicatie de smeerolie. Dit zorgt voor continuïteit en zichtbaarheid.

Aan de andere kant willen we goede voorbeelden (best practice) van effectieve methodes en activiteiten onder de aandacht brengen van organisaties en inwoners en uitdragen. Via leerkringen kan een olievlekwerking ontstaan.

Verhalen delen we op de KonnectKever (sociale kaart van de gemeente Gennepe). Deze online sociale kaart wordt verder doorontwikkeld om te komen tot een zo gebruiksvriendelijk mogelijke versie.

Verder delen we verhalen en informatie ten aanzien van gezondheid in de OMO-krant en via andere on- en offline kanalen.

We communiceren in begrijpelijke taal, eventueel in meerdere talen.

4 Speerpunten

In aansluiting op landelijk gezondheidsbeleid, onze ambities en doelen gaan we in dit hoofdstuk in op de speerpunten waar we de komende jaren mee aan de slag gaan.

1. Het uitdragen van de brede benadering van gezondheid (Positieve Gezondheid)
2. Bevorderen van een gezonde leefstijl en verbeteren van gezondheidsvaardigheden
3. Investeren in een gezonde leefomgeving
4. Verkleinen van gezondheidsverschillen door aandacht voor achterliggende factoren/problematiek en de rol van de context
5. Bestrijden eenzaamheid/druk op het dagelijks leven

4.1 HET UITDRAGEN VAN DE BREDE BENADERING VAN GEZONDHEID

Als gemeente stimuleren en enthousiasmeren we partners om te werken vanuit het gedachtegoed Positieve Gezondheid. Daarbij is het belangrijk dat we, als gemeentelijke organisatie, het goede voorbeeld geven. Daarvoor moeten we allemaal dezelfde taal spreken en dezelfde betekenis geven aan het concept. Het concept Positieve Gezondheid moet voor alle medewerkers van de gemeente Gennep helder zijn en misvattingen moeten we voorkomen. De beweging zetten we verder voort door ook inwoners bekend te maken met Positieve Gezondheid. We (politiek, bestuur, ambtelijke organisatie) leven na wat als beleid geformuleerd en ondernomen wordt.

Wat willen we bereiken	Hoe willen we dat bereiken
Het spreken van dezelfde taal vanuit het gedachtegoed Positieve Gezondheid voor betere samenwerking bij acties en interventies	<ul style="list-style-type: none">- Intern scholing Positieve Gezondheid aanbieden- Ketenpartners ondersteunen bij het implementeren van het concept Positieve Gezondheid- Als gemeentelijke organisatie actief uitdragen wat we als beleid formuleren
Partners weten elkaar te vinden	<ul style="list-style-type: none">- Organiseren van netwerkbijeenkomsten- Door ontwikkelen sociale kaart De KonnectKever

4.2 BEVORDEREN VAN EEN GEZONDE LEEFSTIJL

Het nationaal preventieakkoord hebben we samen met gemeenten en partners in de regio vertaald naar een regionaal- en lokaal preventieakkoord. Partijen hebben een gezamenlijke ambitie ondertekend om in te zetten op een gezonde samenleving. Regionaal wordt het thema roken opgepakt. Gezamenlijke doelen om kinderen rookvrij te laten opgroeien en om ervoor te zorgen dat meer volwassenen stoppen dan wel niet beginnen met roken zijn gedefinieerd.

Daarnaast omschrijft elke gemeente haar eigen ambities op het gebied van meer inwoners op een gezond gewicht en minder mensen met problematisch alcohol- en drugsgebruik. Vergelijkbare

ambities in dezen worden gezamenlijk opgepakt. We zorgen ervoor dat de activiteiten aanhaken aan op wat er (lokaal) al allemaal gebeurt rondom leefstijl en preventie.

Wat willen we bereiken	Hoe willen we dat bereiken
Minder mensen die roken, (overmatig) alcohol en drugs gebruiken, minder mensen met overgewicht. Meer mensen die zich niet eenzaam voelen.	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoering geven aan het Regionaal en Lokaal Preventieakkoord - Deelname aan Smaakcentrum - Uitvoeren Gennep Doet Mee

4.3 INVESTEREN IN EEN GEZONDE LEEFOMGEVING

De leefomgeving is van grote invloed op de gezondheid van mensen. We stimuleren een gezonde fysieke en sociale leefomgeving. Een openbare ruimte die uitnodigt tot bewegen en ontspannen en een goede toegang tot voorzieningen/ ontmoetingsplekken. De gezonde keuze dient de gemakkelijke keuze te zijn.

Het aspect gezondheid is een belangrijke kernwaarde in de Omgevingsvisie. Met het nieuwe Omgevingsplan ontstaan er ‘haakjes’ om doelstellingen vanuit gezondheidsbeleid te realiseren. Onze inwoners mogen op ons rekenen bij het beschermen van hun gezondheid tegen gezondheidsrisico’s waar ze zelf nauwelijks invloed op hebben. Schone lucht, bodem en water, tegengaan van geluid-, hitte- en wateroverlast, bestrijding van een pandemie moeten zorgen dat de gezondheid zo weinig mogelijk wordt geschaad (voor verdere uitwerking zie hoofdstuk 6).

Wat willen we bereiken	Hoe willen we dat bereiken
Meer goed ervaren gezondheid door het gemakkelijker maken van gezond leven	<ul style="list-style-type: none"> - Doelstellingen opgenomen in het gezondheidsbeleid krijgen (via pilots) een ruimtelijke vertaling in het Omgevingsplan - Bij het uitvoeren van gezondheidsinitiatieven worden partners zoals huisartsen, bedrijven, ondernemers actief betrokken

4.4 VERKLEINEN VAN GEZONDHEIDSVERSCHILLEN DOOR AANDACHT VOOR ACHTERLIGGENDE FACTOREN/PROBLEMATIEK EN DE ROL VAN DE CONTEXT

Onderlinge verschillen in gezondheid zijn de afgelopen decennia groter geworden. De coronacrisis lijkt deze tweedeling te hebben versterkt. De werkelijkheid die gezondheidsverschillen veroorzaakt is complex. Het is een interactie tussen verschillende factoren (gezondheid, arbeid, onderwijs, sociale zekerheid, sociale relaties, leefomgeving). Het is complex omdat het een correlatie van factoren betreft gedurende een lange periode in de tijd. Verschillen ontstaan niet plots en zijn vaak een gevolg van een opeenstapeling van problemen gedurende de levensloop.

Aandacht voor deze achterliggende factoren/problematiek en de rol van de context heeft invloed op hoe gezond je bent/hoe gezond je je voelt.

We durven verschil te maken, extra aandacht voor de meest kwetsbare inwoners in de meest kwetsbare posities. Een gedifferentieerde aanpak vanuit de zes domeinen van Positieve Gezondheid.

Wat willen we bereiken	Hoe willen we dat bereiken
Verkleinen van gezondheidsverschillen door verbeteren gezondheidsvaardigheden	<ul style="list-style-type: none"> - Samenwerken met de mensen om wie het gaat om te komen tot een effectieve aanpak (verkennen, contact maken, betrekken, aansluiten) - Creëren van synergie - Door ontwikkelen van het GIDS-project - Door ontwikkelen van Welzijn op Recept - Uitvoeren Kansrijke Start - Uitvoeren Gennep Doet Mee - Deelname aan Smaakcentrum

4.5 BESTRIJDEN EENZAAMHEID/DRUK OP HET DAGELIJKS LEVEN

De mentale druk in ons dagelijks leven (zoals prestatiedruk en sociale verwachtingen) neemt toe. Dat geldt met name voor jongeren. Dit heeft gevolgen voor de psychische gezondheid. Veel jongeren voelen zich eenzaam.

Bij ouderen kan met name het langer thuis wonen van betekenis zijn bij eenzaamheid.

Bewustwording over het organiseren van de 'oude dag' in relatie tot gezondheid en wonen is hierbij van belang. Eenzaamheid kan zowel een (gedeeltelijke) oorzaak als een gevolg van een depressie zijn. Een depressie heeft grote gevolgen voor de kwaliteit van leven.

Vanuit de werkgroep Eenzaamheid/Inclusieve Samenleving zetten we in op het verminderen van het aantal inwoners dat zich eenzaam voelt en/of een grote druk ervaart op het dagelijks leven.

Wat willen we bereiken	Hoe willen we dat bereiken
Meer inwoners die zich niet eenzaam voelen	<p>We geven uitvoering aan het regionaal- en lokaal preventieakkoord</p> <ul style="list-style-type: none"> - Creëren van synergie - Versterken en borgen van initiatieven voor het vergroten van sociale participatie - Voortzetting van het GIDS-project - Inzetten van beweegcoaches/ dorpsondersteuners/ wijkverbinders - Mantelzorg blijven ondersteunen - Zorgen voor bereikbaar zijn van gezondheidszorg voor mensen met een

	<p>laag inkomen (gemeentelijke verzekeringspolis voor minima)</p> <ul style="list-style-type: none">- Uitvoeren Join Us- Uitvoeren Gennep Doet Mee- Uitvoeren van Welzijn op Recept en Cultuur op Recept- Aanbieden van gerichte valpreventie
--	--

5 Gezondheid in het sociaal domein

In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op gezondheid binnen het sociaal domein.

De verantwoordelijkheid van gemeenten om zorg en ondersteuning voor kwetsbaren is binnen de gemeente Gennep opgenomen in de beleidsnota sociaal domein Blijven(d) Ontmoeten Meedoen Ondersteunen. Deze gezondheidsnota geldt als aanvulling daarop en besteedt specifieke aandacht aan preventie en gezonde leefstijl.

In het sociaal domein zitten ook fysieke elementen. De grens is niet altijd even duidelijk of zo sterk als dat we deze nu maken (aparte hoofdstukken). Maar voor het houden van overzicht toch nodig.

5.1 GEZONDHEID EN ARMOEDE EN WERK

Slechte gezondheid en armoede/werkloosheid kunnen elkaar versterken. De vicieuze cirkel moet doorbroken worden. Mensen die in armoede leven hebben meer gezondheidsproblemen. Inzetten op een samenhangend beleid is extra belangrijk, omdat juist deze mensen problemen ervaren op verschillende gebieden, zoals leefstijl, psychische gezondheid en participatie.

Het bevorderen van economische zelfredzaamheid draagt bij aan het verkleinen van gezondheidsverschillen. In het sociaal domein begeleidt gemeente Gennep in beginsel alle inwoners met een uitkering naar arbeidsparticipatie om kans te bieden op verbetering van de sociaal economische status. Ook hebben we er oog voor dat leven in schulden een wissel trekt op de gezondheid. In het beleid op schulddienstverlening hebben we focus op preventie en snelle oplossing van schulden.

Tot slot hebben we in het onderzoek naar de lokale arbeidsmarkt, geconstateerd dat de arbeidsmarkt steeds krappere zal worden. Er zijn te weinig mensen die in staat zijn om vacatures te vervullen. Toch zijn er nog steeds veel inactieven. Dit zijn relatief vaak mensen met gezondheidsklachten of een fysieke beperking (Regiobeeld gemeenten 4.0). Een goed gezondheidsbeleid kan bijdragen aan het verminderen van het aantal inactieven, verhogen van de arbeidsparticipatie en verbetering van de lokale economie. In het programma Gezond in de Stad helpen we onder andere inactieven met een grote gezondheidsachterstand om weer werkfit te worden.

5.2 GEZONDHEID EN WMO

Positieve Gezondheid

Binnen de Wmo is aandacht voor de dimensies van positieve gezondheid: lichaamsfuncties, mentaal welbevinden, kwaliteit van leven, meedoen, zingeving en dagelijks functioneren. De aandacht gaat uit naar klachten en problemen op deze dimensies en hoe we die kunnen oplossen. Maar, mensen zijn niet hun aandoening en toch focussen we daar veelal op. Positieve Gezondheid kiest een andere invalshoek. Het accent ligt niet op ziekte, aandoening of de beperking, maar op de mens zelf, hun

veerkracht en op wat hun leven betekenisvol maakt. Daarom moeten we mensen vragen wat zij zélf het liefst willen veranderen. Daarmee spreken we hun bron van veerkracht aan. Steeds meer professionals vinden in Positieve Gezondheid de sleutel om dat wat vastloopt in de zorg te verbeteren. Of het nu gaat om spreekuren, de ondersteuning van inwoners of onze beleidskeuzes. In de individuele aanpak zullen wij onze toegang, maar ook alle betrokken professionals en vrijwilligers opleiden om dit gedachtengoed en de aanpak via het toepassen van spinnenwebmodel tot de norm te maken.

Positieve Gezondheid op collectief niveau

Positieve Gezondheid kunnen we ook inzetten om de gezondheid van groepen burgers te bevorderen, bijvoorbeeld in de wijk, op school of in de buurt. Ook hier kan het spinnenwebmodel van Positieve Gezondheid als instrument worden gebruikt. Dit kan door vanuit een individuele situatie de Positieve Gezondheid in kaart te brengen en daarover in gesprek te gaan. Met een uitbreiding naar de leefomgeving biedt Positieve Gezondheid ook houvast voor verbeteringen in de bredere leefomgeving. Daarmee maken we de stap van het individuele naar het collectieve niveau.

De basis van goede implementatie

Positieve Gezondheid op collectief niveau draagt bij aan betere samenwerking tussen zorg en welzijn in de gemeente: het werkt ontschottend doordat partijen vanuit een gezamenlijke visie eenzelfde taal spreken. Deze samenwerking levert een integrale aanpak op die bewoners en (zorg)professionals als constructief en prettig ervaren. In de komende periode willen wij via een kerngerichte (wijkgerichte aanpak) uitvoering geven aan dit beleid. Dit doen we door:

- Een brede verantwoordelijkheid te organiseren (hoe meer partners meedoen hoe beter en hoe meer impact op de maatschappelijke uitdaging).
- Vertrouwde processen daar waar nodig los te laten en de regie uit handen geven aan inwoners. Het gaat erom om met elkaar aan een gemeenschappelijk doel te werken. Het wordt daarbij wel een uitdaging dat betrokken partijen zich niet laten verleiden door politieke, bestuurlijke of commerciële belangen.
- Specifieke aandacht te hebben voor burgerparticipatie en hierdoor het gevoel van eigenaarschap te vergroten, wat bijdraagt aan de mate waarin mensen en gemeenschappen de regie over eigen leven en omgeving nemen.
- Te focussen. De breedte van Positieve Gezondheid is de kracht, maar kan ook de valkuil zijn. met alle betrokken partners kiezen we initiatieven waar de energie zit.
- Te sturen op het toepassen van de grondbeginselen van Positieve Gezondheid waardoor veerkracht, zeggenschap en eigen regie de uitgangspunten zijn van hoe wij dit gaan bereiken.

5.3 GEZONDHEID EN LAAGGELETTERDHEID

Je bent als volwassene laaggeletterd als je moeite hebt met lezen, schrijven en/of rekenen. Vaak heb je dan ook beperkte digitale vaardigheden, omgaan met een computer of een smartphone is lastig.

We spreken bij laaggeletterdheid over de basisvaardigheden: taal-, reken- en digitale vaardigheden. Met voldoende beheersing van de basisvaardigheden kan een volwassene zich zelfstandig redden in de maatschappij.

Laaggeletterdheid zorgt voor diverse problemen zoals moeite hebben aan werk te komen, grotere kans op het krijgen van schulden, sociaal isolement. Ook is bekend uit onderzoek dat mensen die laaggeletterd zijn vaak een ongezonde leefstijl en slechte gezondheid hebben.

'Laaggeletterden hebben vaker een ongezonere levensstijl, kampen vaker met chronische ziekten en hebben meer/vaker of vaak grote moeite met het lezen en begrijpen van de bijsluiters van medicijnen. Bovenstaande factoren zorgen ervoor dat laaggeletterden vaker naar de dokter gaan. Ook blijkt dat er onder deze groep een 'hoge no show' is bij afspraken, doordat ze de uitnodiging niet goed hebben begrepen. Hierdoor stijgt niet alleen het zorggebruik, maar ook de kosten ervan' (Regionaal beleidsprogramma laaggeletterdheid Noord-Limburg 2022 – 20225).

Gemeente Gennep werkt met 6 andere gemeenten in de arbeidsmarktregio Noord-Limburg samen op het gebied van het bestrijden van laaggeletterdheid.

Op 5 juli 2022 heeft het college van B&W van gemeente Gennep het Regionale beleidsprogramma laaggeletterdheid 2022 – 2025 en het Regionale uitvoeringsprogramma laaggeletterdheid 2022 – 2025 vastgesteld. Hierin zijn de beleidsdoelstellingen en acties beschreven die de komende jaren worden ingezet.

5.4 GEZONDHEID EN JEUGD

Gezonde leefstijl draagt bij aan een goede ontwikkeling van onze jongste inwoners. Daarom zetten we in op het promoten van een gezonde leefstijl en het inrichten van een gezonde leefomgeving. Dit doen we door kinderen middels het project Gezonde School en de samenwerking met het Smaakcentrum kennis te laten maken met een gezonde leefstijl. Daarnaast willen dat kinderen opgroeien in een rookvrije omgeving. Hiervoor zetten we in op het rookvrij maken van de schoolse omgeving, alsmede speel- en sportterreinen.

Naast de fysieke gezondheid zetten we ook in op de mentale gezondheid van de jongeren. Dit doen we door het beschikbaar stellen van laagdrempelige inloopvoorzieningen, zoals algemeen maatschappelijk werk, de praktijkondersteuner jeugd GGZ en coaching door jongerenwerkers. Mocht er meer inzet nodig zijn dan kan via Team Toegang gebruik gemaakt worden van geïndiceerde voorzieningen op het gebied van mentale ondersteuning.

Ter bestrijding van eenzaamheid onder jongeren sluit gemeente Gennep zich aan bij Join Us, een landelijk project voor eenzame jongeren die behoefte hebben aan meer sociale contacten.

We werken vanuit een integrale aanpak waarbij we bij de start van een hulpverleningstraject alle problematieken binnen een gezin in beeld brengen. Hierbij nemen we alle domeinen van Positieve Gezondheid mee inclusief kindveiligheid binnen een gezin. Bij kindveiligheid denken we aan fysieke (on)veiligheid, zoals kindermishandeling, maar ook aan (belemmeringen in de)

ontwikkelingsmogelijkheden (o.a. als gevolg van een trauma, kindermishandeling en/of (v)rechtscheidingen). Daar waar nodig wordt hiernaar gehandeld.

5.5 GEZONDHEID EN KUNST EN CULTUUR

Kunst en cultuur prikkelen de zintuigen, stimuleren tot expressie en zelfontplooiing, maar bevorderen ook de ontmoeting en samenwerking tussen mensen. Actieve kunstbeoefening kan bijdragen aan het behouden en verbeteren van de kwaliteit van leven.

5.6 GEZONDHEID EN SPORT EN SPEELRUIMTE

Sport, bewegen, spelen en gezondheid zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Sport en bewegen is op veel vlakken effectief. Het zorgt voor betere gezondheid, meer zelfvertrouwen en een betere kwaliteit van leven. De fysieke leefomgeving dient voldoende mogelijkheden te bieden om hieraan bij te dragen.

Waarden van sport en bewegen

Een veel gebruikt model om de veelzijdige waarden van sport en bewegen wetenschappelijk te duiden, is het [Human Capital model](#), dat door Kenniscentrum Sport is 'vertaald' vanuit onderzoek onder leiding van Richard Bailey in 2013. In dit model zijn de effecten van sporten en bewegen ingedeeld op basis van zes kernwaarden: fysieke gezondheid, emotioneel welzijn, sociale ontwikkeling, ontwikkeling van persoonlijke vaardigheden, schoolprestaties en financiële gezondheid. Onderstaand de twee waarden die het meest van invloed zijn op de gezondheid.

Lichamelijke waarde

Obesitas, hart- en vaatziekten, kanker, COPD en diabetes zorgen wereldwijd voor een enorme verlaging van de levensverwachting. Vaak zijn op steeds jongere leeftijd risicofactoren voor deze ziekten aan te wijzen. Denk aan verstoorde bloedwaarden, maar ook aan gebrek aan beweging en een ongezond voedingspatroon. Lichaamsbeweging heeft een positieve invloed op de gezondheid en vermindert de kans op deze ziekten. Investeren in sporten en bewegen is in elke levensfase effectief, maar hoe jonger mensen krijgen aangeleerd om te sporten en bewegen, hoe meer zij (en anderen) profiteren van de fysieke waarde.

Emotionele waarde

Lichaamsbeweging is ook van invloed op het emotioneel welzijn, vooral bij kinderen en jongeren. Het bewijs is vooral sterk als het gaat om plezier en minder angst hebben. Activiteiten met een structureel aanbod, zoals een gymles op school, worden geassocieerd met een hogere tevredenheid met het leven. Het is bewezen dat lichaamsbeweging positieve invloed heeft op emotionele stoornissen en stemmingsstoornissen. Beweging heeft hetzelfde effect als antidepressiva. Lichaamsbeweging zorgt ervoor dat je lichaam efficiënter kan omgaan met angst en stress. Ook lijkt het erop dat lichaamsbeweging het ontstaan van angst en stress zelfs kan tegengaan. Positieve ontwikkelingen in de emotionele waarde van sport zullen niet automatisch ontstaan door een kind

lid te maken van een sportvereniging. De resultaten zijn afhankelijk van veel andere factoren, waarbij het sociaal klimaat (leraren, trainers, andere volwassenen) een belangrijke rol speelt. Hierbij hoort goede begeleiding, een goede fysieke en sociale omgeving die bewegen stimuleert en een op de doelgroep afgestemd beweegaanbod.

Gennep Doet Mee en invloed sport op gezondheidsverschillen

Recent promotie-onderzoek van Willem de Boer geeft aan dat sportparticipatie een belangrijk preventief medicijn kan zijn voor het verbeteren van de gezondheid, het verminderen van sociaaleconomische gezondheidsverschillen en het verlagen van de kosten van de gezondheidszorg. Verschillen in gezondheidsuitkomsten kunnen gedeeltelijk worden toegeschreven aan sociaaleconomische verschillen en daarmee hangen daarmee samen met de ongelijkheid in sportdeelname. De invloed van sportdeelname op sociaaleconomische gezondheidsverschillen lijkt veel groter te zijn dan die van (matig tot intensief) bewegen in het algemeen. Om de sociaaleconomische verschillen op het gebied van gezondheid te verkleinen, zou gezondheidsbeleid zich daarom moeten richten op het vergroten van de sportdeelname onder lage SES-groepen, en minder op het beweeggedrag of het verhogen van de hoeveelheid sport onder de personen die al sporten. Dit laatste is vaak een bijna automatisch gevolg van reguliere inspanningen op gemeentelijk niveau op het gebied van sport- en beweegstimulering.

Vanuit het gemeentelijk programmaplan Gennep Doet Mee verschuift de komende jaren de focus daarom van generieke inzet naar specifieke inzet. Het stimuleren van sportdeelname onder jeugd krijgt meer aandacht en getracht wordt met name dié jeugd te bereiken die ook op andere fronten achterstanden kent.

Speelruimte en gezondheid

Zoals in hoofdstuk 5 ook beschreven wordt, is de inrichting van de fysieke leefomgeving van groot belang voor de gezondheid van mensen. Speeltuinen en andere speel- en beweegmogelijkheden in de openbare ruimte spelen hierbij een belangrijke rol. Kinderen die spelen in speeltuinen hebben aanzienlijk minder kans op overgewicht, zo toont onderzoek van onderzoeksbureau Ecorys aan. In een speeltuin krijgen kinderen de kans om op verschillende manieren te bewegen: rennen, springen, glijden, klimmen en balanceren. Dat is goed voor hun gezondheid en motorische ontwikkeling.

Het speelruimtebeleid van de gemeente Gennep sluit hierbij aan door inwoners(groepen) uit te nodigen met plannen te komen om hun woonomgeving te voorzien van speelmogelijkheden en er op toe te zien dat de speeltoestellen op een veilige manier gebruikt kunnen worden.

6 Gezondheid in de fysieke leefomgeving

In dit hoofdstuk gaan we in op de verbinding tussen gezondheid en de fysieke leefomgeving.

6.1 INLEIDING

De leefomgeving waarin mensen wonen, werken en recreëren heeft invloed op hun gezondheid. Een gezonde leefomgeving is een leefomgeving die als prettig wordt ervaren, die uitnodigt tot gezond gedrag en waar de druk op de gezondheid zo laag mogelijk is. In de Omgevingsvisie gemeente Gennep 'Samen maken we Gennep' is het aspect gezondheid daarom herkenbaar opgenomen. Zo komt het aan de orde in de behandeling van de verschillende deelgebieden en speerpunten.

Gezondheid gaat dan niet alleen maar over niet ziek zijn. Het gaat ook over de woonomgeving (dorp / stad, landschap), de juiste woning voor de juiste mensen, gebouwen, een schoon watersysteem en mobiliteit. Voldoende bewegen, gezonde lucht inademen, elkaar ontmoeten, veilig zijn, genieten van groen en natuur, en genoeg stilte/ rust dragen bij aan een goede gezondheid. Onze leefomgeving en de manier waarop zij is ingericht heeft namelijk een belangrijke invloed op onze gezondheid.

Uitgangspunt is het aspect gezondheid mee te nemen in de afwegingen bij beleidsontwikkelingen. Een gezonde (en veilige) leefomgeving draagt immers bij aan het welbevinden en de gezondheid van onze inwoners.

Nu we steeds ouder worden, willen we ook graag zo lang mogelijk zo gezond mogelijk blijven. Dan gaat het over alle aspecten van je leven. Ook de leefomgeving. De behoefte aan woningen voor één of twee personen wordt groter. Er is ook behoefte aan voorzieningen waardoor ouderen langer thuis kunnen blijven wonen. Daarbij spelen mobiliteit en toegankelijkheid een belangrijke rol. De oudere inwoner wil zo lang mogelijk zelfstandig over straat kunnen, naar de winkel gaan, familie bezoeken, sporten enzovoort. De inrichting van de openbare ruimte en het openbaar vervoer moet daarop afgestemd zijn.

De aanwezigheid van groen in het buitengebied en de kernen zorgt voor een positieve gezondheid en (hitte)stressvermindering. Voor een gezonde leefomgeving is het ook nodig om sport en beweging mogelijk te maken, zowel door sportvoorzieningen als in de openbare ruimte. Bijvoorbeeld fiets- en wandelroutes en de vraag naar 'beweegtuinen'. Gemeente Gennep heeft tot doel alle inwoners te activeren om te gaan sporten en/of bewegen.

Het scheiden van wonen en druk verkeer of overlast gevende bedrijven verbetert de luchtkwaliteit en zorgt voor een afname van de geluidhinder of trillinghinder in woongebieden. Voor lucht (fijnstof), bodem, water en geluid zijn wettelijke normen vastgelegd, waaraan minimaal moet worden voldaan. Daarbij wordt een inspanning gevraagd van ondernemers. Situaties met onvoldoende milieukwaliteit moeten worden aangepakt, door onder andere actie op het gebied van geluidhinder en luchtkwaliteit, bodem- en grondwaterkwaliteit en beleid voor agrarische ontwikkelingen.

Schoon (drink)water is van levensbelang. In de gemeente Gennep liggen weliswaar geen waterwingebieden of grondwater-beschermings-gebieden, maar hier stroomt wel de Maas. De Maas

is een belangrijke bron voor de drinkwatervoorziening voor Zuidwest Nederland. Hetzelfde geldt voor de Niers, die uitmondt in de Maas. Het Waterschap Limburg zorgt dagelijks voor een goed functionerend watersysteem. Het belang daarvan voor afwatering (en vasthouden water), landschap en biodiversiteit is groot. De agrarische sector en recreatie en toerisme floreren daarbij.

Afname van de biodiversiteit betekent een afname van een gezonde leefomgeving voor planten en dieren.

In de uitgave van het RIVM 'Bouwstenen voor Leefomgeving en Gezondheid' wordt stilgestaan bij de vraag wat een gezonde leefomgeving is: "Een gezonde leefomgeving is een leefomgeving die als prettig wordt ervaren, die uitnodigt tot gezond gedrag en waar de druk op de gezondheid zo laag mogelijk is. Meer concreet is een gezonde leefomgeving een leefomgeving die:

- *uitnodigt tot bewegen, spelen en sporten, en schoon en veilig is;*
- *fietsen, wandelen en openbaar vervoer -gebruik stimuleert en zorgt voor goede bereikbaarheid;*
- *ervoor zorgt dat mensen elkaar kunnen ontmoeten;*
- *rekening houdt met de behoeften van de (toekomstige) bewoners en specifieke bevolkingsgroepen (kinderen, ouderen, chronisch zieken, gehandicapten, lagere inkomensgroepen);*
- *een goede milieukwaliteit (geluid, lucht, bodem, externe veiligheid) heeft;*
- *voldoende groen, natuur en water en aandacht voor klimaatadaptatie heeft;*
- *gezonde en duurzame woningen heeft;*
- *een aantrekkelijke en gevarieerde openbare ruimte heeft;*
- *een gevarieerd aanbod aan voorzieningen (bijvoorbeeld woningen, scholen, winkels, cultuur, bedrijven, openbaar vervoersvoorzieningen, sport) heeft."*

6.2 WETTELIJK BELEIDSINSTRUMENTARIUM ONDER DE OMGEVINGSWET

De Wet ruimtelijke ordening (Wro) is het huidige instrument om ruimtelijke behoeften als wonen, werken, recreëren, mobiliteit, water en natuur in een samenhangende benadering te verdelen. Het gemeentelijk beleidsinstrumentarium dat de nieuwe Omgevingswet per 1 januari 2023 oplevert, biedt nieuwe kansen om het thema gezondheid meer te integreren in de fysieke leefomgeving. Gezondheid valt onder de Omgevingswet voor zover deze onderdeel uitmaakt van de fysieke leefomgeving, datgene wat je ziet, voelt en ruikt. Dat zijn bijvoorbeeld gebouwen, wegen, parken, een schone lucht, sloten, rivieren, bossen, enzovoort. De in de Omgevingswet opgenomen gemeentelijke beleidsinstrumenten zijn:

- De gemeentelijke Omgevingsvisie
In de Omgevingsvisie legt de gemeente haar ambities en beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving voor de lange termijn vast.
- De gemeentelijke Omgevingsprogramma's
Om de gewenste kwaliteit van de fysieke leefomgeving te bereiken, kunnen overheden een programma opstellen met beleid en maatregelen die leiden tot de gewenste kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Die maatregelen kunnen van alles zijn. Denk aan beleidsregels en financiële instrumenten.
- Het gemeente-brede Omgevingsplan
Het Omgevingsplan van de gemeente bevat de regels voor de fysieke leefomgeving op gemeentelijk niveau. In het Omgevingsplan worden regels gesteld over activiteiten die gevolgen hebben of kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving. Het Omgevingsplan bevat voor het gehele grondgebied van de gemeente in ieder geval de regels die nodig zijn met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

De beleidscyclus van de Omgevingswet

Het beleidsinstrumentarium dat de Omgevingswet ons gaat bieden is van grote waarde om de gezondheid van onze inwoners te bevorderen. In de toekomst zullen we ons dan nog meer dan nu richten op het integreren van gezondheidsbeleid in op te stellen beleid voor de fysieke leefomgeving. Hieronder worden (niet uitputtend) enkele thema's besproken die onze aandacht al hebben. Bij actualisatie van en nieuw te formuleren (sectoraal) beleid zal dit verder worden uitgebouwd. Daarbij geldt dat we niet uitgaan van een status quo maar van een dynamisch systeem: nieuwe beleidsinzichten en ontwikkelingen leiden tot nieuw beleid, maatregelen en/of algemene regels. Deze worden juridisch vertaald naar de systematiek van het Omgevingsplan.

6.3 OMGEVINGSVISIE GEMEENTE GENNEP: SAMEN MAKEN WE GENNEP

Zoals in de inleiding besproken is het thema 'gezondheid' geïntegreerd in onze in 2019 vastgestelde Omgevingsvisie. De tijdshorizon van deze strategische visie is lang. In het Uitvoeringsschema zijn daarvoor acties opgenomen om samen met onze inwoners en andere stakeholders bij te dragen aan de versterking van onze gemeente.

Ten aanzien van het thema 'gezondheid' kunnen we de volgende acties uit het Uitvoeringsprogramma van de Omgevingsvisie noemen.

1. Wij zijn verantwoordelijk voor een gezonde, veilige leefomgeving en werken waar mogelijk samen met inwoners, ondernemers, organisaties en belangenpartijen.
 - We zetten het ingezette onderzoek naar knelpunten op het gebied van luchtkwaliteit, trillinghinder, leefbaarheid en verkeersveiligheid voort en gaan aan de slag met de uitkomsten hiervan.
 - We koesteren en versterken ons bos- en heidegebied als belangrijke CO2 buffer en groene long.
2. We zetten in op een aanbod in wonen en voorzieningen dat gericht is op alle doelgroepen.
 - We richten onze ontmoetingsruimten en openbare ruimte in met voorzieningen voor zowel jong als oud.
 - We stimuleren activiteiten van organisaties en verenigingen die gericht zijn op het betrekken en samenbrengen van diverse doelgroepen.
 - We zetten in op een balans en menging van wonen, werken en voorzieningen, waarbij wordt aangesloten op zowel jong als oud.
3. We zetten in op een aantrekkelijke en toekomstbestendige leefomgeving.
 - We houden in de publieke ruimte rekening met de behoeften van de verschillende doelgroepen (jeugd, ouderen).
 - We zoeken naar mogelijkheden voor klimaatadaptatie en tegengaan hittestress in de publieke ruimte.
 - We willen onderzoeken hoe we de openbare ruimte uitnodigend tot bewegen kunnen inrichten. We zetten in op een toename van fiets- en wandelmogelijkheden en een toename van groen en water.

6.4 REGIO NOORD-LIMBURG: DE GEZONDSTE REGIO

De gemeenten in de Regio Noord-Limburg werken samen om hun gezamenlijke ambitie in de praktijk te brengen. Het belangrijkste doel: van Noord-Limburg de Gezondste Regio maken. Gezondheid is essentieel om lekker te kunnen leven, leren, werken en ondernemen. Daarom maken we van Noord-Limburg de Gezondste Regio van Nederland.

In 2019 heeft de regio Noord-Limburg gekozen voor één ambitie: De Gezondste Regio. Een voor de hand liggende ambitie, in een regio met een sterke focus op voedsel en innovatie maar ook op leisure, natuur en vitale gemeenschappen. Het is daarnaast een enorme opgave omdat het (verbindend) thema gezondheid zich op heel veel terreinen in onze regio manifesteert. Gezondheid is de verbindende schakel tussen de economische activiteiten en het sociaal maatschappelijke ecosysteem van de regio. Iedereen wil gezond zijn en blijven. Iedere ondernemer wil een gezond

bedrijf en ieder bestuur een gezonde vereniging. In de Gezondste Regio gaat groei van welvaart hand in hand met de ontwikkeling van welzijn, van vitaliteit en veerkracht.

De gezondheid van onze regio wordt gedragen door zes pijlers:

1. Ondernemen en innoveren: Gezond ondernemen
2. Vitaal en gezond: Gezond zijn en gezond blijven
3. Toerisme en Leisure: Gezond leven
4. Landelijk gebied: Gezonde leefomgeving
5. Mobiliteit en logistiek: Gezond verbinden
6. Energie en klimaat: Gezond leefklimaat

Om de in de visie beschreven toekomst en inhoudelijke ambities waar te maken is onderlinge samenwerking nodig. Met elkaar en met onze maatschappelijke partners, medeoverheden, bedrijven en gemeenschappen. Momenteel vindt een doorwerking van de regionale visie plaats via de Regionale Investeringsagenda (Regio en Provincie) en de Regiodeal (Regio, Provincie en Rijk).

6.5 GROEN, NATUUR, LANDSCHAP

‘Ook Nederlands onderzoek wijst uit: wie in een groene woonomgeving leeft, voelt zich vaker gezonder en is minder vaak ziek. Groen vermindert stress, bijvoorbeeld doordat van alleen al het zien van natuur een rustgevend effect uitgaat. Groen stimuleert ontmoetingen tussen mensen en zorgt voor gevarieerder spel van kinderen,’ zegt onderzoeker Sjerp de Vries. *‘Zo hebben kinderen in groene wijken bijvoorbeeld vijftien procent minder vaak last van overgewicht.’* (bron:

<https://www.wur.nl/nl/show-longread/Groen-goed-voor-de-gezondheid.htm#:~:text='Ook%20Nederlands%20onderzoek%20wijst%20uit,natuur%20een%20rustgevend%20effect%20uitgaat.>)

Met dit besef in het achterhoofd is het groenbeleidsplan in 2020 herzien, waarbij het thema gezondheid al veel explicieter is verwoord. De doelstelling voor het groenbeheer, zoals verwoord in het groenbeleidsplan 2021-2031, is een groene, gezonde en leefbare buitenruimte voor mens en natuur. Dit houdt in dat we het huidige openbaar groen-netwerk binnen de gemeente in stand houden en waar mogelijk de groene structuren en waarden versterken.

Groen richten we klimaatbestendig in, het openbaar groen draagt bij aan een klimaat-adaptieve buitenruimte. Voor het afzwakken van hittepieken en het opvangen van hemelwater is groen bij uitstek geschikt. Dit doen we door de groenstructuur te versterken, zodat de kwaliteit van het groen en de belevingswaarde toenemen.

Op een vergelijkbare manier zijn we zuinig op de grotere groenstructuren, zoals bos en landschap. Vanuit het Fonds Kwaliteitsverbetering Buitengebied (dat bestaat sinds 2017) kan waarde aan het landschap worden toegevoegd, vooral ook bij particuliere eigendommen.

6.6 GLOBAL GOALS

Relevante Global Goal over het openbaar groen is onder meer Global Goal 11: Veilige en duurzame steden. De maatschappelijke opgave ‘kwaliteit leefomgeving’, zoals genoemd in de Omgevingsvisie gemeente Gennep, staat centraal in Global Goal 11. Dit houdt in dat de inrichting integraal gezien moet worden waarin:

1. Ruimte voor iedereen is;
2. Negatieve Milieueffecten en klimaateffecten verminderd worden en;

3. Groen meer ruimte krijgt in onze leefomgeving waarmee de stad leefbaarder wordt.

6.7 KWALITATIEVE LEEFOMGEVING

Groen is een belangrijk onderdeel van een kwalitatieve leefomgeving. Zo is groen van belang voor thema's als gezondheid, sociaal contact en leefklimaat. Groen in de gemeente Gennep draagt bij aan de lokale identiteit (Maasheggen, groene dijken, Niers, structuren in de kernen). Bovendien stimuleert groen ontmoeten en bewegen.

Wat gaan we doen?

1. Werken aan bewustwording van alle aspecten die invloed hebben op de (positieve) gezondheid.
2. Bij herziening van beleid (groen / natuur / landschap) zal het aspect gezondheid explicieter worden benoemd en onderzocht. Raakvlakken worden beter benut.
3. Het groen op nieuwbouwlocaties is klimaat-adaptief ingericht. Het openbaar groen biedt ruimte om hemelwater op te vangen dat in het openbaar gebied valt. Ook is het groen hittebestendig en draagt het door verdamping bij aan verkoeling.
bij gebiedsontwikkelingen houden we de kwalitatieve leefomgeving en het behoud van landschappelijke waarden scherp in het vizier
4. Bij activiteiten die invulling geven aan het (groen)beleid zal het aspect gezondheid nadrukkelijker worden meegenomen, bijv. in de benadering van doelgroepen.

6.8 GELUID, LUCHT, BODEM, WATER, TRILLING (MILIEUZONERING)

Wij vinden een goede balans tussen mens en omgeving zeer belangrijk. In de verhouding tussen bedrijvigheid en bewoning dreigt deze balans te worden verstoord. Voor bestaande bedrijven geldt dat deze moeten voldoen aan de daarvoor geldende wettelijke afstanden ten aanzien van hinder op woningen en andere gevoelige objecten. Hiervoor bestaat een uitgebreide set landelijke regels. Tegen bedrijven die hier niet aan voldoen, kan handhavend worden opgetreden.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen speelt milieuzonering ook regelmatig een belangrijke rol. Vaak hebben deze immers betrekking op bedrijven of juist, op woningen in de buurt van bedrijven, altijd onderzocht of een aanvaardbaar woon- en leefklimaat wel kan worden gegarandeerd. Op deze manier blijft de gezondheid van onze inwoners gewaarborgd.

Bij de voorbereiding van het opstellen van het gemeente-brede Omgevingsplan in het kader van de Omgevingswet worden veel landelijke regels met betrekking tot milieuzonering overgeheveld naar de gemeente. Op dat moment zal dit aspect nader worden beoordeeld in het kader van gezondheid. De uitkomsten van deze nadere beoordeling zullen worden gebruikt als input voor (de juridisch bindende regels van) het definitieve omgevingsplan.

6.9 OPENBARE RUIMTE

Bij de inrichting van de openbare ruimte wordt volop aandacht besteed aan het aspect gezondheid. Door een groene aankleding van straten en pleinen willen we het voor inwoners aantrekkelijk maken om naar buiten te gaan. Wegen en (voet)paden moeten goed toegankelijk en veilig zijn voor fietsers, voetgangers en minder validen. Een voorbeeld daarvan is de buitenruimte van KEC Ganapja.

Bij een goede inrichting van de openbare ruimte is het wenselijk om onder meer acht te slaan op:

- De openbare ruimte laten aansluiten bij de wensen van huidige en toekomstige bewoners (leefstijl). Denk toekomstgericht en houd rekening met mogelijke veranderingen in bevolkingssamenstelling.
- Het begrenzen van de openbare ruimte, om geborgenheid en kwaliteit te genereren en de openbare ruimte een tegenhanger te laten zijn van de dichte bebouwing ernaast.
- Het langer zelfstandig kunnen wonen van ouderen in de buurt door te zorgen voor een obstakelvrije straat en toegankelijke voorzieningen in de buurt.
- Factoren als geluidkwaliteit, hittestress, groen, parkeervoorzieningen en wind.
- Speelvoorzieningen voor school én buurt (van jong tot oud).
- Het vroegtijdig betrekken van de bewoners bij het opstellen van plannen.

6.10 GEUR EN ZOËNOSE

Geur speelt een belangrijke rol bij agrarische veehouderijen. Deze bedrijven hebben een bepaalde geuremissie waar mensen hinder van kunnen ondervinden. In de landelijke regelgeving zijn normen opgenomen waar bedrijven zich aan moeten houden als het gaat om geur. Deze regels kunnen zowel betrekking hebben op de mate van uitstoot als op de afstand tussen veehouderijen en woningen of andere gevoelige objecten. Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient ook rekening te worden gehouden met deze regels. Op deze manier blijft een gezond geurklimaat voor onze inwoners gewaarborgd.

Bij de voorbereiding van het opstellen van het gemeente-brede Omgevingsplan in het kader van de Omgevingswet worden veel landelijke regels met betrekking tot geur overgeheveld naar de gemeente. Op dat moment zal dit aspect nader worden beoordeeld in het kader van gezondheid. De uitkomsten van deze nadere beoordeling zullen worden gebruikt als input voor (de juridisch bindende regels van) het definitieve omgevingsplan.

Ten aanzien van zoönose (infectieziekteverwekkers) geldt dat de belangrijkste bevoegdheid hiervoor bij de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) ligt. In de afgelopen jaren hebben wij diverse keren te maken gehad met infectieziekten van dieren die ook voor de mens gevaarlijk waren. Dit waren maatschappelijk gezien zeer ingrijpende gebeurtenissen. In geval van ontwikkelingen die betrekking hebben op dieren, wordt daarom altijd advies gevraagd aan de GGD om de gezondheidsaspecten in verband met infectieziekten volledig in kaart te brengen.

6.11 EXTERNE VEILIGHEID

Een aantal bronnen binnen de gemeente kunnen een risico hebben voor de veiligheid en daarmee de gezondheid van mensen. Dit zijn onder meer gasleidingen, transportroutes van gevaarlijke stoffen en bedrijven. In geval van ontwikkelingen wordt mede rekening gehouden met externe veiligheid, waarvoor altijd advies aan de Veiligheidsregio wordt gevraagd.

6.12 HOOGWATERVEILIGHEID

Door de eeuwen heen hebben onze inwoners leren leven met de (grillen van de) Maas en de Niers. Klimaatverandering leidt tot langdurige periodes van droogte en extremere regenval. Die neerslag kan, zeker in combinatie met smeltwater, tot ongewenste hoogwaterstanden in de Maas en Niers leiden. Het risico op overstroming in onze gemeente mag volgens landelijke normen niet meer bedragen dan 1:300/jaar. Dit moet in ieder geval voor 2050 zijn verwezenlijkt. In de Lob van Gennep wordt de veiligheidsnorm omstreeks 2026 bereikt. Voor de hoogwaterbescherming van de kernen

Gennep en Heijen is nog geen definitieve planning opgesteld. Als gemeente Gennep blijven we aandringen op urgentie.

Als het water dat gebieden dreigen te overstromen, valt de veiligheid van de bewoners onder de verantwoordelijkheid van de voorzitter van de Veiligheidsregio Limburg Noord (VRLN). De waakzaamheid ten aanzien van een dreiging van hoog water treedt al in werking als er 800 m³ water per seconde Maastricht passeert. Ter vergelijking: tijdens het hoogwater van 1993 en 1995 voerde de Maas bijna 3.000 m³ per seconde af. Blijft het water steeds verder stijgen en kan er daadwerkelijk een dreigende situatie ontstaan, dan werken overheden, organisaties en hulpdiensten nauw met elkaar samen onder verantwoordelijkheid van de voorzitter van Veiligheidsregio. Voor deze situaties heeft Veiligheidsregio Limburg Noord een Rampenbestrijdingsplan Hoogwater Maas en het generieke evacuatieplan opgesteld. In het eerste document staan de grenswaarden van afvoer en waterstand van de Maas waarbij de Veiligheidsregio, overheden, organisaties en hulpdiensten gaan acteren. Het evacuatieplan beschrijft hoe een eventuele evacuatie vorm kan krijgen (voor mens en dier).

6.13 MOBILITEIT EN VERKEER

Ons lokale en regionale mobiliteitsbeleid richt zich op duurzame mobiliteit in de breedste zin van het woord. Dus verplaatsingen moeten zo veilig en minst milieubelastend zijn. We willen dat mensen zo vroeg en zo lang mogelijk zelfredzaam zijn in het verkeer. Verplaatsen is sociaal en economisch belangrijk waarbij we de footprint voor het milieu / leefomgeving zo klein mogelijk willen maken. Op onze site www.Trendsportal.nl staan onze lokale en regionale doelstellingen en projecten (klik op “doelen en doelstellingen”)

6.14 GEZONDHEID EN WONEN

Bij professionals in de bouw is, na een periode waarin vooral milieukwaliteiten en sociale kwaliteiten in de belangstelling hebben gestaan, het besef gegroeid dat er tevens aandacht moet zijn voor een gezond binnenmilieu en een gezonde omgeving. Ondertussen neemt ook vanuit de gebruikers, ofwel de ‘markt’, de vraag naar een gezonde leefomgeving toe. Een bouwwerk mag geen gevaar opleveren voor bewoners, gebruikers en omgeving. In de praktijk gaat het om voorbeelden zoals vervuilde woningen, en overmatige aanwezigheid van huisdieren, maar ook drassigheid, stank, verontreiniging, (on)gedierte, begroeiing of voorwerpen in tuinen. Om deze reden heeft de overheid in het Bouwbesluit 2012 voorschriften voor veiligheid, gezondheid, bruikbaarheid, energiezuinigheid en milieu vastgelegd. Een bouwwerk moet altijd voldoen aan die voorschriften. De Woningwet vormt de basis voor de bouw- en gebruiksvoorschriften uit het Bouwbesluit. Het geeft voorschriften over de kwaliteit en uitvoering van gebouwen, bij nieuwbouw en voor bestaande bouw in Nederland, om een minimumniveau te bewerkstelligen voor onder andere gezondheid. Na inwerkingtreding van de Omgevingswet gaan de Woningwet en Bouwbesluit over in de Omgevingswet c.a.

7 Uitvoering

7.1 WAT GAAN WE DOEN

Wat willen we bereiken	Hoe willen we dat bereiken
------------------------	----------------------------

<p>Het spreken van dezelfde taal vanuit het gedachtegoed Positieve Gezondheid voor betere samenwerking bij acties en interventies.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Intern scholing Positieve Gezondheid aanbieden. - Ketenpartners ondersteunen bij het implementeren van het concept Positieve Gezondheid.
<p>Verkleinen van gezondheidsverschillen door verbeteren gezondheidsvaardigheden</p>	<p>Samenwerken met de mensen om wie het gaat om te komen tot een effectieve aanpak (verkennen, contact maken, betrekken, aansluiten).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Doorontwikkelen van het GIDS-project - Doorontwikkelen van Welzijn op Recept
<p>Het gemakkelijker maken van gezond leven</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Het aspect gezondheid wordt meegenomen bij ruimtelijke ontwikkelingen en beleid. - Verbinding gezondheidsdoelen en fysieke leefomgeving wordt verder uitgewerkt en als input meegegeven bij het opstellen van het Omgevingsplan. - Bij het uitvoeren van gezondheidsinitiatieven worden partners zoals huisartsen, bedrijven, ondernemers actief betrokken.
<p>Minder mensen die roken e de leeftijd waarop jongeren beginnen met roken stijgt</p>	<p>Uitvoering geven aan het regionaal en lokaal preventieakkoord</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regionale samenwerking - Omgevingen waar kinderen komen rookvrij maken - Een goede 'stoppen met roken infrastructuur' - Via jeugdgezondheidszorg, kraamzorg en verloskundigenzorg aandacht voor doeltreffend bespreekbaar maken van roken met de ouders - Aansluiten bij landelijke events om bewustwording te creëren rondom rookvrij bij diverse doelgroepen
<p>Minder mensen met overgewicht</p>	<p>Uitvoering geven aan het regionaal en lokaal preventieakkoord</p> <ul style="list-style-type: none"> - We versterken en borgen wat reeds effectief is in de gemeente, zoals Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG), Gennep Doet Mee (GDM), Gezond in de Stad (GIDS) - Een infrastructuur die uitnodigt tot bewegen. - Stimuleren van basisscholen om toe te werken naar de Gezonde basisschool van de toekomst, via LIFI en Gezonde School.

	Met Voedselbank mogelijkheid bekijken van het meer aanbieden van gezonde producten, en ongezonde producten achterwege laten
Minder mensen die problematisch alcohol gebruiken	<p>Uitvoering geven aan het regionaal en lokaal preventieakkoord</p> <ul style="list-style-type: none"> - Via de lokale werkgroep acties inzetten - Scholen stimuleren aandacht te besteden aan alcohol- en drugspreventie (inclusief goed schoolbeleid en ouderbetrokkenheid) - Verenigingen ondersteunen in het opstellen van alcohol- en drugsbeleid.
Minder mensen die zich (sterk) eenzaam voelen en meer mensen die zich niet eenzaam voelen	<p>Uitvoering geven aan het regionaal en lokaal preventieakkoord</p> <ul style="list-style-type: none"> - Door het creëren van synergie - Initiatieven voor het vergroten van sociale participatie versterken en borgen - Voortzetting van het GIDS-project, mede als basis voor re-integratie - Inzetten van beweegcoaches voor het bereiken van inwoners - Mantelzorgers blijven ondersteunen - Zorgen voor bereikbaar zijn van gezondheidszorg voor mensen met een laag inkomen (gemeentelijke verzekeringspolis voor minima) - Programma's uitvoeren om eenzaamheid onder jongeren aan te kaarten en aan te pakken.
Minder valincidenten	Gerichte valpreventie en ketenaanpak via HIB Stevig Staan
Terugdringen van laaggeletterdheid	Acties volgens Regionaal beleidsprogramma laaggeletterdheid 2022-2025
Mensen van elkaar laten leren	Afdeling communicatie en de KonnectKever publiceren regelmatig artikelen met ervaringsverhalen/ best practice
Bewustwording van gezondheid i.r.t. natuur, cultuur, welzijn, educatie	We voeren het project Groene Voetstappen uit.
Jongeren weten waar ze terecht kunnen t.a.v. seksuele gezondheid	Inzetten GGD
Nauwe samenwerking Kansrijke Start – Team Toegang	<ul style="list-style-type: none"> - Verloskundigen en Jeugdgezondheidszorg hebben korte lijnen met Team Toegang

8 Financiën

De middelen die we inzetten om ons beleid te realiseren zijn opgenomen in verschillende programma's van de begroting.

8.1 FINANCIËN GEZONDHEID

Specifiek voor gezondheid zijn de volgende middelen opgenomen in de begroting.

	Fcl	Ecl	2022	2023	2024	2025
Veiligheidsregio GGD	671000	43100	649.688	708.688	715.996	715.996
GIDS-project	671000	38000	44.000	44.000	44.000	44.000
Welzijn op Recept	671000	38000	26.000	44.000	44.000	44.000
Smaakcentrum	671000	38000	5.000	5.000	5.000	5.000
Project Buurten	671000	38000		5.000	5.000	5.000
Join US	671000	38000		30.000	30.000	30.000
KonnectKever (sociale kaart)	661070	38000	50.000	52.000	52.000	52.000

Daarnaast ontvangt de gemeente Gennep middelen via de Specifieke Uitkering (SPUK) voor het Preventieakkoord (jaarlijks € 10.000).

Bijlage 1 Beleidskaders

LANDELIJKE NOTA GEZONDHEIDSBELEID

In de landelijke nota gezondheidsbeleid 2020-2024 'Gezondheid breed op de agenda' wordt de focus gelegd op vier prioritaire gezondheidsvraagstukken:

- Gezondheid in de fysieke- en sociale leefomgeving;
- Gezondheidsachterstanden verkleinen;
- Druk op het dagelijks leven bij jeugd en jongvolwassenen;
- Vitaal ouder worden.

Rekening houden met achterliggende problematiek, Positieve Gezondheid en Samenwerking zijn de kernwaarden in de visie.

BELEIDSPLAN VRLN/GGD

De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de publieke gezondheid van haar inwoners. De gemeente heeft deze taak neergelegd bij de GGD (onderdeel van de Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN)). De GGD is een gemeenschappelijke regeling en wordt bestuurd door de wethouders van de deelnemende gemeenten. De GGD beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid van de inwoners. Dit wordt publieke gezondheidszorg genoemd. De GGD'en hebben een aantal wettelijke taken, beschreven in de Wet publieke gezondheid (Wpg). Hieronder vallen onder andere: organisatie openbare gezondheidszorg, jeugdgezondheidszorg (consultatiebureau en schoolarts), ouderengezondheidszorg, medische milieukunde, infectieziektebestrijding, gezondheidsmonitoring en -voorlichting.

'Samen op weg naar de gezondste en veiligste regio' is de titel van het beleidsplan van de VRLN. Op basis van de actuele ontwikkelingen heeft de GGD voor de periode 2020-2023 vijf doelen gedefinieerd:

- Versterken publieke gezondheid
- Gezonde generatie
- Vitaal ouder worden
- Verbinden publieke gezondheid en sociaal beleid
- Verbinden publieke gezondheid en veiligheid

De specifieke ambitie binnen deze doelen is het uitgaan van Positieve Gezondheid.

Door GGD Limburg-Noord en de regiogemeenten is het manifest 'naar gelijke kansen op gezondheid' opgesteld waarin een gezamenlijke ambitie is vastgelegd op het gebied van preventieve gezondheid. Het manifest geeft langjarig richting, tot 2030. Het manifest stelt het gedachtegoed van Positieve Gezondheid centraal als visie. Vervolgens worden twee grote opgaven voor de komende jaren

uitgewerkt; het vergroten van gelijke kansen op positieve gezondheid en het makkelijker maken van gezond leven.

NATIONAAL- REGIONAAL- EN LOKAAL PREVENTIEAKKOORD

Eind 2018 is door 70 partners het Nationaal Preventieakkoord ondertekend.

Het Nationaal Preventieakkoord richt zich op een gezonder Nederland in 2040 en heeft drie pijlers:

- Minder mensen die roken
- Minder mensen met overgewicht
- Minder mensen die problematisch alcohol gebruiken

Zes Noord-Limburgse gemeenten realiseren samen met partners het Regionaal Preventieakkoord. Doelen zijn gedefinieerd als het gaat om minder mensen die roken. Dat wordt gezamenlijk opgepakt, uitgevoerd en gerealiseerd. Daarnaast heeft elke gemeente haar eigen ambities omschreven op het gebied van minder mensen met overgewicht en minder mensen met problematisch alcohol- en drugsgebruik. De gemeente Gennep heeft deze ambities verbreed en onder de noemer 'Verslavingsgevoeligheid' gebracht. Tevens is de pijler Eenzaamheid meegenomen.

Blijven(d) Ontmoeten meedoen ondersteunen

Blijven(d) Ontmoeten Meedoen Ondersteunen, een integrale visie op het sociaal domein in de gemeente Gennep, is door de gemeenteraad in december 2020 vastgesteld. De visie geeft een toekomstbeeld voor het sociaal domein in onze gemeente. Een beeld waar we samen met de gemeenschap en onze partners naartoe willen werken. Alleen samen kunnen we op een goede manier vorm geven aan de ontwikkelingen en uitdagingen in het sociaal domein, waaronder gezondheid.

De volgende beleidsdoelen zijn hierbij geformuleerd:

- We vergroten de kracht van de inwoners en de gemeenschap;
- We investeren in preventie en Positieve Gezondheid;
- Kwetsbare inwoners worden ondersteund;
- We werken aan een inclusieve samenleving;
- We werken vanuit een integrale en samenhangende aanpak.

